

KLEVE TE in LAŽI ne bodo mogle odvrniti našega ljudstva od jasno začrtane poti

Naši sovražniki, med katerimi so bili zadnje čase posebno glasni tržaški komunisti, z Vidaliem na čelu, so že od vsega začetka napovedovali zlom tujakšnje ljudske oblasti in seveda tudi naše celotne gospodarske zgradbe. Izražali so tako svojo vročo željo, da bi se povrnili tisti stari časi, ko so lahko delovnega človeka pritisnili ob tla in mu dušili vsak njegov razvoj. Vse naše objektivne težave in celo neznatne pomanjkljivosti so metali v isti koš ter iz tega izcimili roman o krvavih terorju. Danes lahko že ugotavljamo, da so njihove napovedi o zlomu padle v prazno. Tisti, ki so nasledili lažem in klevetam, pa se bodo morali sčasoma streziti in popraviti mišljenje, ki je posledica zgolj strupene in ogabne propagande. Ob začetku novega leta 1951 lahko z veseljem ugotavljamo, da je naše delovno ljudstvo v minulnem letu pripravljeno, da nadaljuje s borbo za izgradnjo socializma.

Vse naše važnejše industrijske veje so v minulnem letu v celoti dosegle svoj proizvodni plan. Vsestransko je napredovala tudi naša obrt. Gospodarskega plana nismo izvedli edine na področju kmetijske proizvodnje, kajti ta je močno trpela zaradi nepričakovane in občutne suše. Lanska setev pa vendarle kaže, da so naši kmetovalci povečali površine za intenzivne kulture, da težijo k mehanizaciji ter povečanju svoje proizvodnje na splošno. Ta težnja se je lepo odražala tudi na lanskem gospodarskem razstavi. Prav gotovo ni slučaj, da so lanske leto naše gospodarske ustanove nagradile celo vrsto umnih kmetovalcev? Ljudska oblast posveča proizvodnjo vsu potrebno pažnjo, kajti dobro se zaveda, da bodo človeka lahko padle le s povečano proizvodnjo. Vsa praksa nam potrjuje, da mora biti vprašanje povečanja proizvodnje predmet stalnega razmišljanja. Zelo važno za dvig našega gospodarstva je, da proizvajamo tudi nove proizvode. Da bomo to dosegli, moramo povečati svojo iznajdljivost in podgati. No, prav to pot smo si tudi izbrali in prav tu že dosegamo lepe uspehe kljub vsem nankam naših sovražnikov.

Ledina, ki so jo zaorale naše kmetijske delovne zadrage, je dokaj trda. Niti ne mislimo, da pojde že v najbližji bodočnosti vse gladko in brez naporov. Kljub vsemu temu pa lahko ugotavljamo, da so tudi naše delovne zadrage v minulnem letu pokazale prav lepe uspehe. Seveda se tudi tu pojavljajo pomanjkljivosti, ki jih bo treba v bodoče odpraviti. Delovna druga v Pučah se pritožuje, da ima premalo plodne zemlje. To drži le do neke mere, vendar pa je res, da so v tem primeru združniki vse premoč napravili, da bi v zadrugi pritegnili tudi tiste kmete, ki imajo nekaj več zemlje. Trenutno je v takem primeru izredno važno, da se pravilno ne izkoristijo vse obstoječe možnosti za dvig proizvodnje. V tem primeru se postavljajo v zadrugi vprašanje delovne discipline izredno ostra. Stroga evidencija nad izvršenim delom in pravilno knjigovodstvo nad izdatki in dohodki bosta tudi v tem primeru napravila svoje in zadruga se bo kljub vsem težavam vendarle okrepila. Pravilno je, če združniki računajo zgolj na pomoč od zunaj. Tako miselnost moramo odločno obsoditi. Držati se moramo v vseh primerih naslednjega zdravega gospodarskega načela: Investiraj mnogo, le če mnogo proizlajaš. Če boš mnogo proizlajal, bomo imeli v tvoj zaupanje in lahko boš dobi potrebne kredite. Kdor slabo gospodari in malo proizlaja, se bo z visokimi investicijami le zadolžil ter zabredel v še večje težave. Popolnoma razumljivo mora biti, da si bo stroje lahko nabavila predvsem tista delovna zadruga, ki gre odločno po liniji dviganja proizvodnje. Z drugimi, ki so šibke, moramo prisko-

LJUDSKO PRIZNANJE herojem socialističnega dela

Prezidij Ljudske skupščine FLRJ je odlikoval z medaljo hrabrosti za zasluge pri delu 8.008 najboljših borcev graditve socializma. S tem se je številno odlikovanih v Jugoslaviji dvignilo na 20.945.

Delovni kolektivci so predlagali za odlikovanje tiste tovariše, ki so v letih petletnega plana z vsakdanjim delom pokazali, da zaslužijo to ljudsko priznanje. Prav tako so bili odlikovani tudi delavci vseh strok - rudarji, metalurzi, inženirji, razni obrtniški mojstri, zdravniki, profesorji, znanstveniki in kulturni delavci, poverjeniki ljudskih odborov, uslužbeni, brigadirji kmetijskih delovnih združenj, pastirji itd.

Med odlikovani je tudi veliko številno pripadnikov narodnih manjšin v Jugoslaviji in onih, ki so bili za svoje vztrajno in požrtvovalno delo že odlikovani v prejšnjih letih, tako da so bili s tem najboljši delavci že tretjič odlikovani kot heroji socialističnega dela. S prehodom v novo leto, v borbo za izgradnjo socializma v Jugoslaviji, bodo ti odlikovanci še nadalje držali visoko zastavo socialistične tekmovalnosti in tako še čvrsteje utemeljili priznanje, ki jim ga je izreklo ljudstvo.

PETA OBLETNICA prosvetnega društva „PRIMORJE“

V nedeljo 7. januarja bo prosvetno društvo „Primorje“ iz Vanganela praznovalo peto obletnico njegove obnove. Društvo je bilo namreč obnovljeno po osvoboditvi. V kratkem času je imelo v svojih vrstah 150 članov, od katerih je 40 sodelovalo v pevskem zboru, 25 v dramski družini in nekaj v godbeni in folklorni skupini. Od takrat je društvo imelo že večje število kulturnih nastopov doma in v drugih vaseh.

11.327 OBDOJENCEV POMOŠČENIH V FLRJ

Med prestajanjem kazni so se številni obsojenci usposobili za najrazličnejša strokovna dela

Z ukazom, ki ga je izdal Prezidij Ljudske skupščine FLRJ je bilo pomiloščenih 10.240 obsojencev, ki so bili v kazenskih pobojševalnih domovih in so med prestajanjem kazni pokazali, da je doslej prestana kazen narejena delu. Med pomiloščenimi je veliko število tistih, ki so bili obsojeni, ker niso oddali z obveznim odkupom določenih presežkov žita, nato določeno število tistih, ki so bili takoj po osvoboditvi obsojeni kot sodelavci kaznivih dejanj, skupinam nosečih, določeno število tavor, ki so bili obsojeni malih tavor, in še nekatere osebe, obsojene zaradi kaznivih dejanj podobne narave.

Te pomilostitve veljajo za tiste, ki so bili sojeni s sodnimi obsojenci za različna kazniva dejanja. Niso pa obsojeni s temi pomilostitvami tisti, ki so bili kaznovani z administrativnimi pobojševalnimi ukrepi družbi koristnega dela. Med pomiloščenimi je veliko število tistih, ki so bili obsojeni, ker niso oddali z obveznim odkupom določenih presežkov žita, nato določeno število tistih, ki so bili takoj po osvoboditvi obsojeni kot sodelavci kaznivih dejanj, skupinam nosečih, določeno število tavor, ki so bili obsojeni malih tavor, in še nekatere osebe, obsojene zaradi kaznivih dejanj podobne narave.

K prevzgoji obsojencev je pripomogel ves sistem, ki se je uporabljal nasproti tistim, ki prestajajo kazni. Številni izmed pomiloščenih so pri delu v pobojševalnih domovih in pri graditvi velikih objektov petletke preselili norme in dobivali nagrade. Del svojega zaslužka pri delu med prestajanjem kazni so obsojenci lahko porabili zase, drugega so poslali svojim družinam, tretji del pa je bil hranjen kot njihov prihranek. Tisti del zaslužka nekaterih pomiloščenih oseb, ki so ga hranili zanje kot prihranek, je bil precej velik. Tako so na primer samo tisti, ki so delali na nekaterih objektih v Beogradu, pa so bili sedaj pomiloščeni, dobili približno dva milijona dinarjev za prihranjeni zaslužek.

Med prestajanjem kazni so se številni obsojenci, ki so bili prej brez določenega poklica, sedaj pa so delali v gospodarskih podjetjih in obiskovali razne šole in tečaje, usposobili za kvalificirane delavce. Tako bo do lahko sedaj s svojimi zmožnostmi in svojim nadaljnjim prizadevanjem še več prispevali za socialistično gradnjo svoje države.

Z vztrajnim delom je veliko pomiloščenih pri delu med prestajanjem kazni podalo več racionalizatorskih predlogov, določeno število obsojencev, ki so po različnih podjetjih med prestajanjem kazni delali v administraciji, pa so sodelovali s temi podjetji še pred iztekom svoje kazni delovne pogodbe. Vse to kaže, da so pomiloščeni zaslužili to pomilostitev in da skupnost lahko z vso pravico pričakuje, da se bodo pomiloščene osebe, ki bodo izpuščene na prostost, popolnoma vključile vanjo kot delovni ljudje, ki pomagajo pri graditvi države.

BUDIMPEŠTA — Madžarska vlada je zopet uvedla racionaliziranje bencina, kar je bila ukinita po končani zadnji vojni. Uporaba avtomobilov in racionaliziranje bencina je omejena samo na privilegirane kategorije.

HONG KONG — V Sangaju so uvedli nadzorstvo nad 115-imi ameriškim tirkami. To nadzorstvo bo izločilo poseben odbor, ki ga je ustanovila nadzorstvena komisija vzhodne Kitajske v smislu naročil pekinške vlade, po kateri se blokira vsa ameriška imovina in postavlja pod državno nadzorstvo.

citacij. Nato je pionirjem govoril Dedek Mraz in jim razdelil darila. Tudi v Sijolahu so pripravili bogata darila in kratko prireditve, tako da niti med tamkajšnjimi otroci manjkalo veselja. Tudi v Babičah so skrbeli za svoje najmlajše. Obdarili so sto otrok. Tudi pionirji so se na to pripravili. Razveselili so svoje mamlce in vse pionirje. Imeli so nekaj deklaracij, posebno pa je bil zanimiv balet

Koprski pionirji v prostorih kluba VUJA

Nesoglasja v političnih krogih ZDA

Večina političnih osebnosti s Trumanom na čelu zagovarja politiko oporišč borbenega imperializma. - Skupina republikanskega prvaka Hooverja z astopa politiko izolacionizma

Svetovna kriza se zastruje in terja odločitve, ki pomenijo tisti ali ne biti. Imamo zaradi tega občutek, kakor bi svet zagrabila težka mora, a večina človeštva se muči in otepa, kako bi se rešila smrtonosnega obremenitve. Zlasti Amerika se nahaja v tem položaju, deloma ker mora nositi glavno težo borbe, deloma ker pada nanjo glavna teža odgovornosti. Do čim zastopajo vsi odgovorni činitelji mnenje, da bi bilo treba na vsak način, če ne zaradi, pa zaradi, da se ne bi predali pred kočo. Na sredi koče in pred njo so bili vsi razni gozdni ptički. Pravi skrivnostni svet za otroke. Za vsem tem se je pomikal še voz s prebivalci gozda: s srnami, jeleni, žirafami, zajci itd.

Ob 15. uri je bil v klubu VUJA v Kopru slovesen sprejem 250 italijanskih, hrvaških in slovenskih otrok. Nagovoril jih je namestnik komandanta, ki je med drugim dejal: »Vsi otroci čutiljo, kako skrbi zanje ljudska oblast. To skrbi bomo povrnili s tem, da se bodo pridno učili.« Sledil je kratak kulturni spored in obdarovanje otrok.

V Kopru so na bazi Bosadragi pripravili pet praznik. Kratko prireditev so imeli in nato je prišel Dedek Mraz na vrsto. Prav tako so imeli po vseh drugih bazah. V Vanganelu so tudi lepo pripravili. Pri prireditvi je sodelovalo 40 pionirjev. Zgajrali so dve kratki enodejanki in podali nekaj re-

rala prepustiti polje svojim nasprotnikom v ostalem svetu, ki bi ga za lahkoto in brez trte zaseli, kakor je prišlo tudi svoj čas Hitler na rob Sovjetske zveze in Anglije.

Ze davno pred vojno so obstojala v Ameriki različna gledanja na vodstvo zunanje politike in s tem na odnosu do ostalega sveta. Toda časi so bili tedaj drugačni in je šlo večinoma za reševanje kolonialnih problemov vprašanih ali za investicije in razmah njenega gospodarskega imperializma. Danes pa gre za več, gre za življenje in smrt. Če se sedaj zdalec Ameriki v svojo osamelost, ali kakor jo imenujejo izolacionizem, pomeni izročiti SZ svoje dosedanje oporišča, svoje investicije in svoje vire surovin. Iz vseh ogromnih prostorov, ki se še vedno nahajajo izven ameriške celine, a jih danes Amerika še nadzira in vojaško ter gospodarsko izkorišča, bi potem Rusija naredila znova lepo zaokroženo celino, nove satelite, ki bi se postavili z besom v srcu nasproti bivšim gospodarjem. Amerika, zaščitena od velikega morja, bi bila obtemenjena odrednata tudi od velikih virov sveta in njegovih naravnih zakladov. Zmanjkalo bi ji petroleja, kačukca, volne in bombaža, zlasti pa ljudi, in tako bi prišlo do napora, ki bi ga nazadnje brez posebnega napora zado poslednji udarec.

Ni treba biti navno velik politik za pravilno ocenitev nevarnosti take odločitve za Ameriko samo. Človek bi si mislil, da bo našel pripranjake za take zamisli med plačniki Moskve v Ameriki, ali pa na radiu ruskih odjanih postaj, ne pa na največjih mestih ameriškega javnega življenja. Se bolj se bo pa začudil, če ne zvede, da je glavni pobornik tega nauka bojazni in neodločnosti nič manj kot eden glavnih prvakov republikanske stranke in nedavni predsednik Združenih držav Amerike Hoover. Ta močakar se je v tih dneh spravil pred mikrofone ameriških radijskih postaj in pozval svoje poslušalce, naj se združijo in zahtevajo od vlade, da umakne svoje sile ne le iz Koreje, kjer prav za prav po njegovem Združenim narodim nimajo ničesar iskati, marveč tudi iz ostale Azije in Evrope, pa naj se tam države kar same mečejo z Rusi. Amerika, utrjena na svojih obalah, bo že znala odbiti vsak napad, ki bi ga SZ nanjo poskušala. Seveda govornik pri teh prijetnih zamislih ni sam, marveč ga podpira še lepo število republikanskih senatorjev, med temi zlasti znani Taft.

Dasi je Hoover zelo star in imá temu primerno tudi 22 stare možgane, je njegova pesem zelo vabljiva za povprečnega človeka, ki si bo mislil, res zakaj se pa pretepamo po Koreji,

Novoletno voščilo VUJA prebivalstvu Istrskega okrožja

Cestitajoč vsemu prebivalstvu teh krajev srečno novo leto 1951, se Vojška uprava Jugoslovanske armade obenem zahvaljuje vsem tistim, ki so na razne načine izrazili ljubezen in zaupanje naši Partiji, Armiji in državi ob priliki Dneva republike kakor tudi za novoletne praznike.

Preteklo leto 1950 je pomenilo za prebivalstvo teh krajev velik korak naprej. Vojška uprava Jugoslovanske armade je srečna, da lahko ugotovi, da je v teku preteklega leta storjeno zelo mnogo na polju sodelovanja, prosvete in organizacije socialnega življenja sploh.

Prav tako nas veseli dejstvo, da je bilo v preteklem letu sodelovanje prebivalstva teh krajev pri izvrševanju nalog množično, a v večini primerov še več t. j. stoodstotno.

Velika materialna pomoč, ki jo je naša država nudila tem krajem je bila pravilno uporabljena, kar dokazuje že bežen pregled izvršenih del v preteklem letu. Deljivo je, da ni skoro nobene vasi v teh krajih, v kateri ne bi bilo nekaj novega zgrajeno. Zgrajeno je več šol in zadržnih domov, mnogo je bilo napravljeno na melioraciji rek Mirne, Dragonje in Ržane, a v mnogih mestih je bila urejena kanalizacija in vodovod. Poleg tega so številne vasi dobile električno razsvetljavo.

Vse to so napravile roke delovnih ljudi teh krajev ob pomoči delovnega ljudstva vse naše države, in sicer v največjem miru, načrtno in brez kakršnega koli razburjenja. Medtem ko je tukaj ljudstvo mirno delalo, so v številnih drugih državah zapravljali čas na račun straha pred vojno.

Nehote se postavlja vprašanje, od kje izvira ta mir in delovni polet prebivalstva teh krajev? Odgovor je jase. Predvsem upravlja s svojimi življenjem ljudstvo samo, t. j. ono ima svojo ljudsko oblast. Dalje: bratstvo Slovencev Hrvatov in Italijanov stoji na trdnih temeljih in daje jamstvo za sodelovanje vseh delovnih ljudi tega ozemlja za izvrševanje nalog. Kar pa je najvažnejše, delovni ljudje teh krajev vedo, da stoji za njimi vsa naša država in razumejo, kolikša je pomoč, ki se tem krajem nudí. To dokazuje delovni polet, povečana produktivnost dela in množično sodelovanje v izvrševanju nalog, ki stojijo pred ljudsko oblastjo. Na ta način se prebivalstvo teh krajev delno oddoljuje za bratsko pomoč narodov naše države.

Vojška uprava Jugoslovanske armade je prepričana, da bo tudi novo leto 1951 pomenilo velik korak naprej. Zato jamči dosedanje delo ljudske oblasti in vsestransko pomoč množičnih organizacij, a predvsem Komunistične partije in Slovensko — italijanske anti-fašistične unije.

Po drugi strani bo Vojška uprava Jugoslovanske armade še dalje čuvala pridobitve narodnosvobodilne borbe in jih poglabljala. Tudi v bodoče bo posvečala posebno pažnjo utrjevanju ljudske oblasti ter bratstvu in enotnosti med Slovenci, Hrvati in Italijani, v teh krajih. Kakor doslej bo svoje napore usmerila tako, da bo pomagala ljudska oblast v izvršitvi vseh tistih nalog, ki pomenijo napredek gospodarstva, prosvete in socialnega življenja, sploh.

Pregled MEDNARODNIH POLITIČNIH DOGODKOV PRETEKLEGA LETA

Težko je napraviti obračun svetovnih dogodkov preteklega leta, ker so ti dogodki takšnega značaja, da jih je težko oceniti in jim dati dokončno vrednost.

Ves svet je jansko leto zanimalo predvsem vprašanje, ali se bo v svetu stabiliziral mir, ali pa bo nastala nova svetovna vojna. Pred tem problemom stoji človeštvo še danes in ne moremo trditi, da je bojazen že prenehala.

Poudariti moramo, da sta glavni velesili v svetu danes Združene države Amerike in Sovjetska zveza, ki se borita za svoja politična področja ne samo v Aziji, temveč tudi v Evropi in v svetu sploh.

Obe velesili sta pa nepopustljivi. Vsaka si je ustvarila svoj blok, potem katerega oprata v svojih mednarodnih imperialističnih udejstvovanjih.

Ce upoštevamo najglavnejši problem, ki danes zaskrbljuje mirolnjubo človeštvo, — Daljni vzhod — opazamo, da sta si obe državi načelno nasproti, da zasledujeta svoje osebne interese, na škodo držav in narodov v Aziji.

Isio poskušata tudi v Evropi. Na Daljnem vzhodu besni vojna, za katero še ne moremo reči, kako se bo končala in kakšne rezultate bo prinesla. Amerika se kreivito bori za svoje strateške in imperialistične položaje, medtem ko jo Sovjetska zveza poskuša s teh položajev izpodrinuti. Pri tem se poslužuje svoje taktike, poriva naprej v borbo ostale države, predvsem LR Kitajsko, ki je postala prvi koncu preteklega leta središče, v katero so uprte oči vsega sveta.

S posegom Kitajske v korejski konflikt se je vprašanje miru v svetu bistveno poslabšalo. Ves svet pa dobro ve, da bi se sporazumei, temveč se je dogodilo nasprotno, da je glavna skupščina Organizacije združenih narodov — kjer bi moglo priti do rešitve svetovnih problemov — končala svoje delovanje brez pozitivnih rezultatov.

Miroljubni svet pa želi, naj bi na vsem svetu zavladalo vzdušje medsebojnega razumevanja in sodelovanja, kjer edino na ta način lahko preprečimo tretjo svetovno vojno. Ta prav gotovo ne bi bila v korist nobenemu bloku, še manj pa narodom, ker bi na svojih ramenih občutili vso težo te strašne katastrofe.

Perspektive novega leta niso kaj preveč vesele in to zaradi tega, ker obe glavni velesili v svetu nista našli osnov, da bi se sporazumei, temveč se je dogodilo nasprotno, da je glavna skupščina Organizacije združenih narodov — kjer bi moglo priti do rešitve svetovnih problemov — končala svoje delovanje brez pozitivnih rezultatov.

Borba za interesne sfere na Daljnem vzhodu se je poostila, prav tako tudi v ostalem delu sveta. Konferenca Atlantskih držav v Bruslju, kjer so sklenili, da bodo ustanovili enotno zapadno vojsko proti sovjetskemu bloku, ne obeta človeštvu miru, pač pa nasprotno — ga pripravlja na novo vojno, proti kateri je vse demokratično ljudstvo sveta.

Nova socialistična Jugoslavija je s svojo politiko in s svojimi prizadevanjem dala dovolj dokaza ne samo v Organizaciji združenih narodov, temveč tudi s svojim delom in primerom doma, da želi mirno rešiti vse svetovne sporov. Njeni predstavniki v Organizaciji združenih narodov, zlasti pa zunanji minister Edvard Kardelj, so poudarili, da je možno priti do miru v svetu, če se upoštevajo želje narodov in držav in če se preneha s politiko interesnih sfer dveh velesil, ki ne prinaša svetu nič drugega kot bojazen pred izbruhom nove svetovne vojne.

Upamo, da bodo državniki velesil v novem letu bolj globoko protuli in upoštevati razpoloženje ljudstev ter pristopili k mirni rešitvi mednarodnih sporov. Menimo, da bi bilo predvsem potrebno skleniti mirovne pogodbe z Nemčijo, Avstrijo, Japonsko in sprejeti LR Kitajsko v Organizacijo združenih narodov. Kitajski bi bilo razena tega najno potrebno priznati njeno suverenost nad vsem ozemljem, ki ji pripada. Organizacija združenih narodov bi morala uživati večji ugled, kakor je imela v preteklosti, tako da bi zares postala matica, h kateri bi se lahko zatekla vsaka država, kateri bi bila prizadejana krivica. Predvsem pa upamo, da se bodo velesile odrekale svojih pohleptov po tuji zemlji, kar bi predstavljalo temelj miru v svetu in ki bi prineslo spokojsstvo vsemu človeštvu.

HOVERJEV POJAV pa kaže znova neodločnost in bojazen, ki danes prevlada vse diane zapadne koalicije. Je ponoven poskus skakanja iz drvetega voza, kakor je že prej želel angleški ministrski predsednik Attlee. In nazadnje ponoven dokaz, da je večina ljudi še vedno mnenja, da je treba držati prevzete obveze, čeprav so včasih neprijetne, ker le v slogi je moč. Just.

SKOPJE — Po osvoboditvi se je mehanizacija kmetijstva v Makedoniji zelo naglo razvila. Doslej so v Makedoniji dobili že nad 40.000 kmetijskih strojev.

NOVA FAZA VOJNE NA KOREJI

Velika ofenziva, ki so jo začeli Kitajci in Severnokorejski južno od 38. vzporednika na dan novega leta, je zopet pretgala relativno zatisej, ki je vladalo nekaj dni na korejskem bojišču.

Na področju Seula so se Kitajci zaglani naprej z okrog 120.000 možmi. Cete Organizacije Združenih narodov niso uspelo zadržati močnega pritiska severne armade in so se začeli že po prvem epopadu umikati proti jugu. Tako so se Kitajci naglo približali korejski prestolnici Seulu, ki so jo že ki je eno največjih v Južni Koreji. 4. januarja zavzeili.

K bojem na Koreji so zanimive tudi izjave generala maršala, ki se je tolažil ob izgubi Seula s tem, da je bila izpraznjen v pristanišču Hungnam kladiseno vojskava. General je dodal, da so bile vse dosedanje vojaške operacije na Koreji že predvidene in da poznajo častniki OZN prav dobro današnji položaj na bojišču. Poročila severnokorejskega glavnega stana pravijo, da so v zadnjem času ameriške in južnokorejske čete izgubile približno pol milijona mož, nadalje Severnokorejci poročajo, da se ofenziva uspešno nadaljuje. Vojni opozovalci pa se sprašujejo, kje se nameravajo ustle OZN na svojem naglem umiku ustaviti. Nekateri poudarjajo, da se ne bodo mogli ustaviti niti na starem mostišču Pusan-Taeju.

Tako tekmujejo za počastitev ustanovnega KONGRESA ENOTNIH RAZREDNIH SINDIKATOV TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Okrožni odbor Enotnih sindikatov vsem svojim podružnicam

DRAGI TOVARISHI!

Pred nami se ob vstopu v novo leto postavlja vprašanje, kako počastiti ustanovni kongres Zveze enotnih razrednih sindikatov Tržaškega ozemlja, ki predstavlja za ves delavski razred našega ozemlja veliko stvar tako v borbi tržaškega proletariata za doseg najosnovnejših pravic kakor tudi v borbi za izgradnjo socializma pri nas. Nedvomno ko bo pri nas naš veliki odmev med delavstvom v tovarnah, na gradiliščih in delovnih kolektivih z izpolnjevanjem delovne norme, s povečanjem storilnosti in proizvodnji, z zmanjšanjem delovnih izostankov, skratka v borbi za srečnejše dni v tega delovnega ljudstva.

Zato je dolžnost starih članov naše organizacije, da počasti ta kongres kar najbolje. Predlagamo vsem sindikalnim organizacijam, da začne s tekmovanjem. Program tekmovanja za podružnice administrativnega značaja, naj bi se nanašal predvsem na prostovoljno delo in ideološko izobraževanje, med tem ko naj bi produktivne podružnice oživele v tem tekmovanju sledeče točke:

1. Dvig produktivnosti dela v vrednosti in procentih;
2. Izpolnjevanje delovne discipline med delovnim časom;
3. Zmanjšanje opravičenih in neopravičenih izostankov;
4. Zmanjšanje bolezenskih izostankov na minimum, ker ugotavljamo, da je med nami preveč snamljenih bolnikov;
5. Organizirati in sprejeti individualne obveze, koliko bo vsak član prispeval za pomoč kongresu s finančnimi sredstvi; obveze naj bi postale na prostovoljni podlagi v prispevkih in koliko ur prostovoljnega dela bo kdo opravil za počastitev kongresa;
6. Sindikalne podružnice naj organizirajo posamezne brigade, ki naj bi tekmovala za visoko produktivnost, odnošeno za prekoračenje delovne norme ter za izpolnjevanje kakovosti izdelkov;
7. Održiti kulturno-prosvetno in ideološko-vzgojno delo z različnimi političnimi predavanja in pomena in važnosti sindikalne organizacije ter ustanovnega kongresa; organizirati politični študij, ki je povezan z našo stvarnostjo v gradnji socializma;
8. Organizirati pri uslužbenih v podjetjih kakor tudi v administrativnih ustanovah prostovoljno delo na raznih gradbenih objektih;
9. Vse sindikalne podružnice morajo za vse gorje točke voditi evidenco in tedensko pošiljati poročila o doseženih uspehih.

V kolikor nameravajo posamezne podružnice dodati še druge točke v tekmovni program, pa pozdravljamo in prepuščamo stvar sindikalnim organizacijam samim; vse to se bo pri ocenjevanju tudi upoštevalo in bo tako dodeljena prehodna zastavica najboljši sindikalni podružnici.

Vse sile za izvedbo predkongresnega tekmovanja!

Okrožni odbor Enotnih sindikatov

PRED VOLITVAMI LJUDSKIH INŠPEKTORJEV

Za odpravo dosedanjih napak v korist skupnosti

Na svoji IX. skupščini je Okrožni ljudski odbor za Istrsko okrožje sprejel poleg zakona o gospodarskem planu tudi zakon o ljudskih inšpektorjih. Vsekakor ni čudno, da sta ta dva zakona izšla istočasno, kajti izvajanje plana zahteva največ pomoči in iniciativ od strani širokih ljudskih množic in ob tem tudi strogo kontrolo od spodaj.

Razumljivo je, saj smo videli iz tekošnjih izkušenj, da našim ljudem izvajanje plana na številne težave, pa tudi na pomanjkljivosti, bodisi zaradi posameznih pojavov birokracije ali gospodarske slabosti in podobno, ali od nezavednih in nam nasprotnih ljudi. Toda dolžnost vsakega zavednega človeka je, da te stvari in ljudi nadzira, pretrsa in rešuje v korist skupnosti. Prav v tem tiči pomen ljudskih inšpektorjev, čeprav smo to stvar lani zanemarjali. Sicer so bili v nekaterih vaseh že izvoljeni ljudski inšpektorji, toda njihovega dela ni bilo nikjer videti. Zato pri nas ne moremo še govoriti o uspehih ljudske inšpekcije.

Ljudske inšpekcije kot organ delovnega ljudstva, ki štiti interese skupnosti in razkrinkuje interese posameznikov, je neposredno voljena od organizacije SIAU na množičnih sešankih. Njene naloge, ki so označene tudi v Uradnem listu št. 1 leta 1950, v odloku št. 13, člen 8, so:

- a) Da ugotavlja aktivnost državnega aparata in drugih javnih organov, od katerih so odvisni podvzeti ukrepi, ki jamčijo pravičen dvig življenjske ravni delovnih množic, in tisti faktorji, ki škodijo pravici delovnih ljudi.
- b) Da se bori proti birokraciji na splošno in proti počasnemu reševanju aktov v uradih ljudske oblasti, kakor tudi v drugih ustanovah gospodarskega značaja.
- c) Da se bori proti škodljivim pojavom, proti neodzornosti izvrševanja

nja svoje dolžnosti in proti razpiranju ljudske imovine.

d) a zbira podatke o pritožbah delovnega ljudstva, ki se nanašajo na nepravilne odnose uslužbenecv državnega aparata.

V odloku o osnovanju ljudske inšpekcije so zapodane tudi naloge skupin izvoljenih ljudskih inšpektorjev po teritorialnem principu, in to v zvezi z nadzorstvom aktivnosti vseh trgovin, menz in gostin, zdravstvenih in drugih gospodarskih ustanov, kakor je ustanova za razdeljevanje živiliških nakaznic in podobno.

Iz vsega tega vidimo, da imajo ljudski inšpektorji precejšnjo odgovornost, ki pa vsekakor ne sme ostati pri besedah, ampak jo je treba izvajati pri vsakem škodljivem pojavu, ko gre za skupno škodo. Tega zaupanja pa ljudski inšpektorji ne smejo zlorabljati. Zato je razumljivo, da morajo biti ljudski inšpektorji najboljši tovariši v kateri ljudski zaupa in ki bodo znali oceniti, kaj je škoda in kaj korist.

Ker smo pred volitvami ljudskih inšpektorjev, naj poudarimo še to, da naj bodo volilci, seveda člani SIAU, budni pri teh volitvah in da izvolijo vse najboljše tovariše, ki bodo izvajali vse za odpravo napak in krivic, ki se še morada koga dogajajo zaradi površnosti ali birokracije, v korist skupnosti in socialistične izgradnje pri nas.

PIŠEJO NAM...

Ali se bo še ponovilo?

V letu smo čitali poročila, iz katerih je bilo razvidno, da je bilo sadje veliko. Ne bom se spuščal v brezpredmetne razprave, pač pa se bom dotaknil enega zelo perečih vprašanj.

Nova zdravstvena znanost prihaja do zaključka, da je mnogim boleznim vzrok v pomanjkanju vitaminov.

Istra pridelava precej sadja. Vse to sadje pa se prežogadi obira in vozi na trg. Deloma se to sadje izvozi, nekaj ga predelamo v marmelado. Naš trg pa je že dalj časa brez sadja.

Pravijo, da gremo z razvojem materiala. Čudno pa se mi zdi, da se še do sedaj nikoli ni vprašal, zakaj ni več sadja na trgu.

BRANKO BABIC

O bistvenih vzrokih spora v tržaškem demokratičnem gibanju

Po logiki teh tovarišev iz vodstva KPI bi smeli sklepati, da so tudi druge kompartije, na čelu z boljševisko partijo Sovjetske zveze, krive poraza revolucije v Italiji, ker so tako odločno zagovarjale priključitev Trsta k Jugoslaviji. Zares čudna logika — vsekakor pa niti najmanj marksistična in revolucionarna.

Poleg vsega tega pa je ta linija strankarskega sistema formalne buržuazne demokracije KPI omogočala reakciji, da je s pomočjo vseh mogočih strank razbijala enotnost širokih ljudskih množic, da je preprečevala vsestransko povezavo delavcev, kmetov, srednjih slojev in delovne inteligence s proletariatom in njegovo Komunistično partijo na čelu. Partija se je pojavljala samo kot predstavnica svojih pristajev, v glavnem delavcev — pa še to ne vseh — ne pa kot predstavnica interesov vsega delovnega ljudstva, kar bi lahko bila, če bi vodila politiko široke ljudske fronte z revolucionarno perspektivo prevzema oblasti. Še mnogo je raznih napak in slabosti, ki jih ima KPI in ki nujno izvirajo iz takšne oportunistične politične linije, vendar z njimi ne bomo trtili časa, saj bo že ta prikaz osnovnih napak za razumevanje preteklih pa tudi sedanje linije KPI.

Na prvem zasedanju Informbiroja je bila kritizirana prav ta linija KPI — v teh osnovnih potezah. Posledica te kritike je bila tudi avtoritativna KPI na zasedanju CK KPI v novembru 1947 in na kongresu Partije januarja leta 1948.

Ma teh dveh mestih so bile dokaj jasno obsojene linije KPI med narodno osvobodilno borbo, njeno stališče do CLN in njene parlamentarne iluzije. Kot rezultat te avtoritativne je prišla potem linija široke ljudske fronte, prehoda na revolucionarne oblike borbe in neposredne perspektive ljudske demokracije na poti v socializem. Zal pa je vse do danes ta linija obvisela v zraku in se ni konkretizirala v dejanjih. Edini poskus je bila Ljudska fronta, ki se je formalno po kongresu Partije v začetku 1948, leta in ki je nastopila na volitvah 18. aprila 1948. Toda ta Ljudska fronta je nosila v sebi vse osnovne slabosti CLN: bila je koalicijska v vrhovih, ni bila pa organizirana v širokih ljudskih množicah, na bazi njih zdrave borbenosti in revolucionarne enotnosti. Poleg tega je ta Ljudska fronta bila formirana bolj v perspektivi volilnega bloka kot pa resnične delujoče in borbenosti politične organizacije ljudskih množic. To pomeni, da

se je še vedno vdajala parlamentarnim iluzijam. Tako je popolnoma razumljivo, da je takšna Ljudska fronta takoj razpadla, ko je doživela neuspeh na volitvah — gledano seveda s stališča same volilne perspektive.

Tako je KPI po vseh izkušnjah, ki jih je doživela in iz katerih bi se lahko marsikaj naučila, šla naprej po isti poti, po kateri v bistvu hodi še danes, obložena z vsem brezdnevno prejšnjim napak.

V luči te analize politične linije KPI laže razumemo poslednje dogodke tudi pri nas, v našem demokratičnem gibanju, po objavi resolucije Informbiroja, osnovne vzroke današnje razdrojenosti in tržaškega delavcem in demokratičnem gibanju ter politične osnove Vidaličeve frakcijske skupine.

Morda nam bo kdo zaradi tega očital, da nismo odgovorni niti dorašču temu, da kritiziramo politično linijo KPI. Mislimo, da smo popolnoma upravičeni kritizirati vse take napake in slabosti politične linije KPI, kolikor vplivajo posredno ali neposredno na tržaško delavstvo in demokratično gibanje. Ker tržaški komunisti sicer dolžni tržaški proletariatu učiti in ga vzgajati v doledno revolucionarnem duhu in mu odkrivati

Vojna uprava Jugoslovanske armade je poudarila v svojem novoletnem voščilu prebivalstvu Istrskega okrožja množično sodelovanje prebivalstva naših krajev pri izvrševanju vseh postavljenih nalog.

To aktivno sodelovanje prebivalstva je pripomoglo, da smo v letu preteklega leta storili zelo veliko na polju gospodarstva, prosvete in organizacije socialnega življenja sploh. Veliko materialno pomoč, ki jo je Jugoslovija nudila tem krajem smo pravilno uporabili. Tto nam dokazuje že bežen pregled del, ki so bila izvršena v preteklem letu.

V naših pregledih smo že v glavnem prikazali, kako se je razvijalo gospodarstvo Istrskega okrožja v nekaterih njegovih panogah, to je pri gradbenih investicijah, v prometu blaga in v industriji.

Ugotovili smo, da so vse te panoge dosegle proti letu 1949 precejšen porast, zlasti pa gradbena dejavnost, v kateri smo realizirali številne nove objekte, ki imajo, oziroma bodo imele v bodoče velik pomen za gospodarstvo našega okrožja. Govorili smo tudi o naši najvažnejši proizvodni panogi, to je o kmetijstvu in in smo ugotovili, da pri njej nismo dosegli planiranih količin, ker nas je suša močno prizadela. Za trgovinsko in plačilno bilanco Istrskega okrožja pomeni padec poljedelske proizvodnje velik udarec, saj temelji njegova zunanja trgovina v glavnem na FLRJ. Nujno je, da je bila zaradi pridobivanja surovin in industrijskih izdelkov, ki jih okrožje uvažuje, bilanca trgovine z Jugoslavijo pasivna. Izvoz Istrskega okrožja ni mogel realizirati vrednosti, ki jih je pričakoval.

Navzile temu pa je preskrba prebivalstva, ki je pretežno navezano na dobavo iz Jugoslavije, potovala po polnoma normalno in se je pri nekaterih sektorjih celo izboljšala. Obroki živil in količina blaga v garancirani preskrbi niso bili zmanjšani. Fond blaga, ki je v prosti prodaji pa se je proti predloženemu letu celo povečal količinsko pa tudi po izboru artiklov široke potrošnje.

Najvažnejše pa je dejstvo, da je bil v celoti izveden plan investicij. Vse ta material, prihaja iz Jugoslavije. Vse to je rezultat nesebične pomoči, ki jo daje Jugoslovija našemu okrožju. Poleg materiala, ki je bil potreben za izvedbo obširnega investicijskega načrta, je bil pomoč Jugoslovije tudi v tem, da je poslala Istrskemu okrožju strokovne tehnične kadre, ki v naši deželi primanjkujejo. Melioracijska dela v dolini reke Mirne, kjer namakajo okoli 300 ha zemlje, izvajamo v glavnem s pomočjo tehnične opreme in strokovnega kadra, ki je prišel iz Jugoslavije. Isto velja za tehnično opremo, ki je bila potrebna za poplavljanje vseh večjih pristanšč Istrskega okrožja. Navedli bi lahko še vrsto primerov tehnične in strokovne pomoči, ki jo je dala FLRJ. Tako je prišla letos do vidnega izraza pomoč, ki

ga ima za istrsko okrožje Jugoslovija. Naša država nudi istrskemu okrožju jamstvo, da bo lahko brez pretrsov in kolebanj izvedlo svoje načrte za izboljšanje svoje gospodarske kapacitete in za nadaljni družbeni razvoj. Sreča za istrsko okrožje je, da ni odvisno od trenutnih konjunktur, temveč, da se razvija skladno z razvojem v Jugoslaviji.

Letos bomo v Istrskem okrožju nadaljevali vsa dela, ki so bila planirana za daljšo dobo. Zlasti važna je obnova rudnika v Sičjovljah, ki počiva že celih pet let. Ta rudnik, ki daje odličan premog, pomeni bistveno

no povečanje gospodarskega potenciala naše dežele. Ze leta 1950 so pričeli z obnovitvenimi deli. Obnova rudnika je zvezana z vrsto gospodarskih problemov, zlasti pa z vprašanjem pogonske električne energije in delovne sile.

Drugi važni objekt letošnjega gospodarskega načrta bo nadaljevanje melioracijskih del v dolini reke Mirne, ki je bila do sedaj zasajena z žitaricami in ki se bo s pritokom vode spremenila v vrtnarsko področje. Dolina Mirne ima najbolje pogoje za zelenjavo, kot tudi celotno istrsko okrožje. Ljudska oblast si pri

zadeva, da čim valorizira to prednost istrskega kmetijstva.

K investicijam za napredek istrskega podeželja in s tem v zvezi za povečanje njegove gospodarske zmogljivosti spada zlasti elektrifikacija vseh vasi. Lani je bilo v elektrifikacijskem načrtu področje, ki je obsegalo 52 vasi. Glavne trase so bile napeljavane, sedaj pa moramo še dokončati napeljavo električnega voda. Zica, ki je potrebna za to delo, je že prišla iz Jugoslavije. Elektrifikacijska dela se bodo nadaljevala tudi letos, dokler ne bo prišla električna struja v zadnje vasi.

Lani je imela v investicijskem planu istrskega okrožja važno mesto obnova turizma in obnovitev stanovalskih zgradb za delavce. Letos bo na tem področju delo še bolj uspelo.

To so glavne postavke novega investicijskega načrta za leto 1951, ki bo seveda obsegal še vrsto novih del. O njem pa bomo imeli še priliko govoriti.

Zaostriti moramo borbo za varčevanje z delovno silo

V prvi vrsti je to naloga sindikalnih pa tudi množičnih organizacij

Kadar govorimo o varčevanju, ne smemo misliti samo na pravilno izkoriščanje surovin, pogonske sile, maza itd., ampak moramo istočasno misliti tudi na varčevanje z delovno silo, kajti drugače je varčevanje še vedno nepopolno. Ze pri bežnem pregledu v naših podjetjih ne ugotovimo samo, da ne varčujemo z materialom,

ampak prav tako nepravilno izkoriščamo delovno silo. Prav na vprašanje delovne sile, ki je še važnejše kot varčevanje z drugim materialom, čestokrat pozabljamo.

Pri nas imamo dobre pogoje za ustvarjanje rezerv delovne sile, na katere lahko nemoteno tudi računamo, kajti viri delovne sile, podlasi strokovne ali nestrokovne, niso bili povsem izčrpani, čeprav je bil enoletni gospodarski plan za preteklo leto dočkal, da bo za njegovo izvedbo potrebnih najmanj 2.000 delavcev in to samo pri gradbeni dejavnosti. Če dejansko pogledamo, je pri nas celo leto 1950 delalo povprečno le 1.200 delavcev na področju gradbene dejavnosti. Zato moramo stremeti za tem, da pri tistem v našo proizvodnjo vso neizkoriščeno delovno silo.

Pri vsem tem pa pri nas obstoječa tudi možnost, da podjetja sama najdejo novo število delovnih rok. Da lahko pridejo do njih, nam priča ne realno postavljenih norm, preostanov upravljenih izostankov, tako zvane uslužbenec odsotnosti, pa tudi izjava delovnih dni zaradi bolezni in nezgod, ki so čestokrat posledica nezadovoljstva higijenskega in tehničnega zdravstvenega varstva delavstva: to malomarno skrbi za delovne in življenjske razmere delavcev.

Gradbena podjetja so do zdaj bila najslabša pri varčevanju z delovno silo. Tako je gradbeno podjetje EDILIT v Kopru samo od 10. do 20. decembra 1950 izgubilo 204 delovnih dni ali 12,4 % zaradi odsotnosti delavcev. To se pravi, da je v teh desetih dnevih bilo odsotnih od dela nad 20 delavcev. Med temi je bila večina neopravičeno odsotnih. V teh desetih dnevih so morali marljivci delavci opraviti nič manj kot 1600 delovnih nadur zaradi nediscipliniranih izostankov. V gradbenem podjetju v Semedelu so znašali izostanki v isti dobi 11,4 % ali 375 delovnih dni, kar pomeni, da je bilo izgubljenih 3.900 delovnih ur. Gradbeno podjetje »Prvi maja« v Kopru je v istem času imelo 28,4 % delovnih zamud.

Tudi naše tovarne za konzerviranje rib ne bodo zadovoljivo rešile vprašanja pomanjkanja delovne sile, niti ne bodo bistveno znižale polne lastne cene, dokler ne bodo zaostrile delovne discipline. Tako je v tovarni AR-RIGONI v Izoli od 10. do 20. decembra

bilo odsotnih od dela 64 delavcev in je bilo tako izgubljenih 514 delovnih dni ali 10,2 % delovne sile. V tovarni AMPELEA pa 674 delovnih dni ali 15,9 % delavstva ni bilo na delu. Prav tako se tudi v bivši opekarni NARDONE v Izoli in RUDA pod Sv. Petrom niso dovolj borili proti izostankarjem in niso za to podvezli nikakršnih ukrepov. V razdobju od 10. do 20. decembra je bilo zgubljenih v opekarni RUDA 51 delovnih dni ali 12,1 % delovne sile, v NARDONE 143 delovnih dni ali 19 % delovne sile.

Ker smo že pri tem, naj omenimo, da tudi v naših trgovinskih ustanovah, to je v OMNIA je bilo v drugi dekadi decembra izgubljenih 227 delovnih dni ali 19 % neopravičenih izostankov od dela.

Da so neopravičeni izostanki »povzročili« in številnejši le v omenjenih podjetjih — kot posledica nezadostnega dela sindikalnih organizacij — nam dokazujejo podjetja ADRIA, VODOVO, rudnik v Sičjovljah, ladjedelnice in tovarna mila SALVETTI v Piranu, ki so v zadnjih časih uspešno znižali delovne zamude na minimum, ali za najnujnejša opravila in celo na nič.

Varčevanje z delovno silo se ne omejuje le na odpravljanje neopravičenih izostankov. V korist vsakega posameznika in skupnosti je tudi preprečevanje odsotnosti zaradi nezgod in nepravilnih obolenj, kar pomeni povečati skrb za higijensko in tehnično zdravstveno zaščito ter za življenjske razmere zaposlenih. Skratka: v vseh podjetjih, kjer je visoko število bolezenskih izostankov (na primer pri gradbenem podjetju »Prvi maja« v Kopru, odsotnosti zaradi nesreč, prekomernih in tako imenovanih »supravrednih« izostankov ter poklenjenih izostankov, lahko ugotovimo, da malomarno gospodarstvo z delovno silo in premalo skrbijo za delovne ljudi.

Borba za varčevanje ni samo v tem, da varčujemo z materialom. Treba je videti, koliko izgubi podjetje zaradi nepravilnega gospodarjenja z delovno silo, koliko morajo izdati za zdravila in bolezenske dopuste, treba je videti, kje so vzroki za odsotnosti in obolenja.

Dolžnost sindikalnih organizacij v prvi vrsti in vseh množičnih organizacij je, da temeljito obravnavajo to tako važno vprašanje.

G. B.

Mladinske volitve v Kopru

Tudi v Kopru kakor po vseh ostalih vaseh in mestih našega okrožja so te dni v polnem teku mladinske volitve.

Glede na važnost oživitve mladinske organizacije v Kopru moramo reči, da je organizacija ZAM zbirališče in opora mlajšega rodu. Mladinske volitve so glede na notranjo organizacijo mladinskih vrst zelo važne za okrepitev osnovnih mladinskih organizacij, aktivov itd. Prav tako ni nič manj pomembna mladinska organizacija v sklopu organizacije SIAU za vsestransko graditev našega življenja. Ker naši mladinci in mladinke razumejo pomen svojih volitev, so tudi volili. Tako so uspešno zaključili volitve v aktivih: Istra-Benz, Gorivo, Vodovod, Invalidi, Vino, Corrado, Jadran, Pechlari-Giuliani, Cement, Adria, Omnia, Fructus, Delangade, kmetijske zdruge, Taverna, Loggia, Meksiko, Pošta-VUJA, MLO, Okrajni LO in Okrožni LO, aktiv Notranje uprave, Sodišče, Javno tožilstvo, Konzumne zdruge, Radlofonija in Istrska banka. Do 10. januarja pa se bodo zaključile mladinske volitve tudi po ostalih aktivih v Kopru.

Med časom od 15. do 20. t. m. pa bo po volitvah konferenca ZAM za mesto Koper, kjer bodo razpravljali vse negativne pojave, ki jih skušajo in bi jih skušali vnašati v njegove vrste ter tako slabiti njegovo revolucionarno borbenost. Ali pa smo temo kos, o tem naj pričajo naša dejanja! S tem ne mislimo niti najmanj podcenjevati italijanskega proletariata. Nasprotno visoko cenimo njegovo revolucionarno borbenost. Če pa kažejo na napake in slabosti njegovega vodstva, ki se negativno odražajo tudi pri nas, pa tudi v odnosu mednarodnega delavskega gibanja, katerega del smo tudi mi, potem izpolnjemo samo svojo komunistično in internacionalistično dolžnost.

Ko kritiziramo napake in slabosti vodstva, ne mislimo odrekati KPI liste vloge, ki jo ima kot najosnovnejši in najboljši revolucionarni sila v italijanskem narodu, ali pa celo začeti borbo proti KPI kot taki. Zlobno bi bilo, če bi nam kdo to podčlil. KPI je naša bratska Partija, ki vodi sedaj težko borbo proti reakcijskim buržuaznim v državi in proti imperializmu. KPI je edina garancija, da si bo italijanski narod priboril končno osvoboditev. Z našo kritiko opozarjamo samo na tiste negativne strani, ki škodujejo borbi italijanskega proletariata. V kolikor imajo negativne posledice tudi na tržaško delavstvo, vse to pa v iskreni želji, da bi KPI te slabosti in napake, v korist celotnega revolucionarnega gibanja, čimprej premagala.

(Nadaljevanje sledi)

Izpred sodišča

IZ TRSTA JE PRINASALA RAZNE PREDMETE IN JIH HOTELA PRODAJATI V NAŠI CONI PO VISJIH CENAH

Banetti Antonija je 16. jan. 1950 hotela pritihtapiti iz Trsta v našo cono 5 zapaznih ur, 1 torbico naylor, 53 glavnikov, 15 listnic in še nešteto drugih predmetov.

Nameravala je priti do mastnega zaslužka na nepošten način, pobrati v svoj žep dragocen zaslužek našega delavca s tem, da bi mu prodala po visokih cenah stvari, ki jih je ona kupila po zelo nižji ceni.

Antonija Banetti in vse take bodo morale polagati svoje račune pred ljudskim sodiščem.

UKRADLA JE DVE KOKOSI IN PURANA

Krmac Stefanija pok. Josipa in Ane roj. Bernetić iz Marzeta št. 52 je obtožena, da je ukradla dve kokosi pri Krmacu Lilijanu iz Krmce-Marezig in purana istotam stanujočega Krmca Viktorja.

Ker je šla odpirati tuja vrata brez ključev in si prilačila perutnino, bo morala na zatožno klopo.

KAZNOVAN JE BIL, KER JE ZATAJIL VEČJO KOLICINO VINA

V četrtak 4. januarja 1951 je sedel na zatožni klopi pred ljudskim sodiščem v Kopru Klobas Karel iz Santoma.

Klobas Karel — precej premožen kmet, je pri vpisovanju vina zatajil ter ni vpisal 14 hl vina. Misli je za to količino vina ne plačati davka in je tako spekuliral kajš prebrisani glavi prišel pred sodišče.

Vsaško tako spekulantsko delo je strogo kaznjivo.

Tako bo tudi Klobas Karel iz Santoma plačal 45.000 din kazni in vsa sodnijske stroške.

Lepo uspel otroški praznik v Izoli

Kje je pionirska organizacija?

V zadnjih časih skoraj nič ne slišimo, da bi kje delovala pionirska organizacija. Mladinski odbori so popolnoma pozabili nanjo. Le učitelji po šolah se zavedajo učiteljevanja pežajoč tudi z izvenskolsko vzgojo pionirjev. Mladinski funkcionarji pa so na vse najbrž pozabili. Ne vemo, če vedo, ali živi še kdo, ki je odgovoren za pionirsko organizacijo. Če bomo po novem letu morala kaj več slišati o njej, bo to le za slava vzgojiteljev in ne naše mladinske organizacije. Vendar bi moral biti prav mladini pri srcu, če bi našli nastop v prihodnjem letu. Tudi v Kopru je obstajal pionirski dom, na vratih tega doma se vidi tabla, vendar o pionirjih ni ne duha ne sluha. Potepejmo se po cestah. Ko je kopska mladina pripravila pionirski dom, je mislila, da je s tem njena naloga končana. Kdo pa bo vidi in vzgajal pionirje? Ostali so sami v domu in sčasoma so nehali zahtevati vanj. Ne vemo, kako je po drugih vaseh, če bi pa pionirji kaj počeli, bi gotovo vedeli zanje, tako pa nič. Se najbolj delajo pionirji po

osnovnih šolah, po naših vaseh in na Slovenski gimnaziji v Kopru. Na vseh vodijo pionirje le učitelji, le na kopski gimnaziji se je pokazalo tesno sodelovanje med pionirsko in mladinsko organizacijo.

Vzgoja pionirjev je velika stvar bodi družbe, tega se mora vsak zavedati. Mladi rod bo ustvaril to, kar si mi danes zamisljamo in če ga ne bomo pravilno vzgajali, bo gotovo postal rod mračajev in ne ljudi s socialistično zavestjo. Če smo podcenjevali doslej pionirsko organizacijo, jo moramo spet razviti. S pravilno vzgojo, z lepo igro in pristnim razvedrilom bomo iz pionirjev ustvarili mladino. Učimo jih poštenja in pravčnosti, ljubezni do domovine in do ljudi ter do naše skupnosti, ne pa potepušva in razgrajanja. Zato pa mora mladinska organizacija skrbno bdeti nad našimi najmlajšimi. Mladina naj pomaga in sodeluje z učitelji in našimi materami, da bomo iz naših otrok ustvarili pošteno in delovno ljudstvo.

raztresajo material. »Mi imamo, lahko delamo, kar hočemo; vas nič ne briga!« pravijo.

Kolkokrat se pojavi pri kmetu bolezen v hlevu. Rabil bi živo anpo za razkuževanje. Apna ne dobi, bolezen se ponovi. Nazadnje pade krivda na živinodravnika.

Novo leto je za nami. Treba bo začeti misliti na pripravo toglah pred in na setev. Mnogo je razbitega. Potrebna so popravila, ki jih dibi ali anpo, pesek in cement? Lesen toplinjak stane preveč in malo traja. Marsikje v njivi najdemo znamenje, da je bila tam topla greda. Radi pomanjkanja materiala je niso mogli popraviti. Tako je marsikdo opustil povrtnino in začel sejati pšenico.

V mladih letih sem hodil kose. Dober kosec je bil tudi stari Josi. Ko je bil pilan, je rad zapel: »Kakor se meni streže, tako mi kosa reže!«

Ivan Prelog

Stavbni material v kmetijstvu

Zadnje čase se je glede dobav raznih kmetijskih potrebščin pojavil zaostoj. Ze večkrat je manjkalo umetnih gnojil. Manjkajo pa koli in letve za popravilo latnikov. Tudi žice je malo.

Se teže pa je s stavbnim materialom: apno, pesek, cement, opeka itd. Za škaf apna in peska je treba opraviti 10 poti. Na gradiliščih pa

vse negativne pojave, ki jih skušajo in bi jih skušali vnašati v njegove vrste ter tako slabiti njegovo revolucionarno borbenost. Ali pa smo temo kos, o tem

NAŠIM KMETOVALCIMA

Voda - uničevalka poljedelskih kultur

Kdaj voda koristi in kdaj škoduje poljedelskim kulturam

Marsikateri kmetovalci bi smeli vedeti, da voda ni samo dobro, ampak tudi zlo. Voda mora biti na razpolago rastlinam na pravi način. Voda mora biti na razpolago rastlinam na pravi način. Voda mora biti na razpolago rastlinam na pravi način.

Star pregovor pravi, da sta voda in ogenj najboljša prijatelja, a obenem sovražnika človeka. To popolnoma drži. Voda je glavni faktor v prehrani rastlin; če pa, kakor letos, naplavi zemljišča in ne odteka, ovira razvoj rastlin. In če se to stanje podaljša, se rastline posušijo kakor v najhujši suši.

Zakaj uničuje stoletja voda rastline? Korenine rastlin potrebujejo zraka kot listje. Brez zraka ni življenja rastlin. Če je zemljište pod vodo, se rastline uduse.

Rastline srkajo skozi drobne koreninice iz zemlje mineralne snovi - kislo v vodi raztopljen. Voda prenasa te snovi do listja, kjer se v zmesi z

ogljikovo kislino, katero dobi rastlina iz zraka, pretvori v hranilno snov (škrob, sladkor itd.). Čim bolj so te mineralne snovi razredčene v vodi, tem večja transpiracija mora biti, da pride do listja potrebna količina teh snovi. Ker se pa v času, ko voda obiliva zemljišča in posevke, zgodi ravno nasprotno, rastline v tem času zelo malo delajo, zato je prevelika vlažna enakost škodljiva kot suša.

V sušnih letih korenine ne morejo vsrkati mineralnih snovi iz zemlje, ker se te nahajajo v preveliki koncentraciji (zgoščenosti), ko pa je pre-

več vlage v zemlji, ne morejo prevesti do listja dovolj mineralnih snovi, ker je izhlapevanje vode skozi listne reže preveliko.

Prečudno se nam zdi, da se naši kmetje tako malo zanimajo za čiščenje odvodnih jarkov (soluk). Čiščenje jarkov je, lahko rečemo, bolj važno opravilo kot obdelovanje in gnojenje zemlje, ker je zastoj orati in gnojiti, če je vse to naše delo zaman zaradi naše nemarnosti. Poslednji čas je, da kmetje spoznajo to napako in da napno vse sile za odtok vode z njiv.

Dr. J.

RAJONIZIRANJE kmetijske proizvodnje pri nas

Glavna naloga kmetijskega sektorja v državi, kjer se gradi socializem, je dvigovanje kmetijske proizvodnje, istočasno pa je nujno potrebna borba za spremembo odnosov v proizvodnji, da je za tako ureditev družbenega stanja na vasi, ki bo izključila izkorišćanje človeka po človeku.

Glavna ovira napredku, kar pomeni večjo donosnost zemlje, je prevelika razkosanost zemljišč. Na razdrobljenih parcelah ni mogoče izvesti mehanizacije ter s pridom uporabljati vse moderne izsledke agrotehnične znanosti.

Druge ovira napredku pomanjkanje strokovnega tehničnega kadra. Kmetijsko je postalo vedo. Ne upoštevati tega dejstva pomeni zaostajati v napredku. Individualno gospodarstvo pa ne more priti nikdar do nujno potrebnih strokovnjakov, ki bi uvajali načrtnost v delu in agrotehnične ukrepe v poljedelstvo. Ne glede na to, da danes nismo mogli odstraniti glavnih ovir za večji razvoj kmetijske tehnike, bomo poskušali v glavnih obrisih podati našemu kmetu in zadržniku navodila in nasvete, kako se da z uvajanjem sodobne agrotehnike dvigniti hektarske donose in izboljšati živinorejo.

Predvsem moramo naše ozemlje raz-

deliti na večja ali manjša področja (rajone), ki z ozirom na podnebne in talne razmere bolj odgovarjajo gojitvi te ali one kulture — te ali one veje kmetijstva.

Omenili smo, da se moramo pri rajonizaciji oslanjati na podnebne in talne razmere določenega okoliša. Zadržali se bomo je pri splošni rajonizaciji. Podrobno rajoniziranje kmetijskih gospodarstev v rajonih je delo KLO.

Na kaj se moramo opirati pri opredeljevanju (delitvi) terena na rajone? Predvsem pa moramo dobro proučiti vpliv svetlobe in toplote na posamezne poljedelske kulture. V ta namen se lahko poslužimo več letnih ugotovitev meteoroloških postaj na terenu.

Enako moramo upoštevati količino padavin (srednjo mesečno količino padavin skozi desetletja). Ne smemo seveda iti mimo dosedanje razdelitve kulturnih kategorij, kar pomeni, da moramo upoštevati ugotovitve, kje in kako se do sedaj razvijajo in uspevajo posamezne kulture.

Ko smo prišli do teh podatkov, imamo že osnovno, na kateri lahko gradimo. Seveda rajonizacija ne sme biti preozka — kar pomeni, da ne sme biti preveč razdrobljena. Rajonizacija ne more in ne sme zajeti vseh podrobnosti problemov rastlinske proizvodnje. Če bi delali v tem smislu, bi prišli ponovno na staro.

Naše neobsežno ozemlje je zelo različno v pogledu rajoniziranja. Razdelili ga bomo v pasove in šče v rajone.

Po mnenju podpisane (o tem se da diskutirati) bi morali razdeliti naš teritorij na sledeče pasove in rajone:

A. Nižinski obalni pas, ki bi zajel obenem melioracije dolin Rižane, Dragonce in Mirne.

(Nadaljevanje)

* Za vsa koga r ne kaj *

O sestankih

(V neki koprski urad stopi kmet. Ura je 9. V uradu sedi uradnica in prebira razne akte...)

Kmet: »Hotel bi govoriti o neki nujni zadevi s tov. X« (poverjenik, tajnik, upravitelj — saj je vseeno...) Uradnica: »Pravkar je šel na sestanek in ne vem, kdaj se vrne. Poskusite pri ponovno ob 11.«

Ob 11. uri pride kmet spet v urad.

Kmet: »Ali je prišel tov. X?« Uradnica: »Telefoniral je, da ne pride do 14. ure, ker gre na sejo komisije...«

Kmet: »No, pa bi kar vam pojasnil zadevo!« (Kmet pove svoje stvari tovariščici...)

Uradnica: »No o tem pa bi bilo najbolje, da se kar s tov. X pomenite!«

Kmet: »Veste kaj, tovarišice? Avto-bus odhaja ob 13.00, doma me čaka veliko dela. Ta dan lahko zapišem kredo na podplate. Povem pa vam, da sem zato že večkrat prišel v Koper...«

Kmet odhaja ježno iz urada in pre-

FIZKULTURA IN SPORT

ODBOJKA - dragoceno sredstvo za vzgojo in utrđitev zdravlja naše mladine

Odbojka je igra, ki po svoji uporabnosti, vsebini in obliki rešuje izobrazitelne, zdravstvene in vzgojne naloge. Privlačna je zato, ker je preprosta in skromna po načinu igranja in po pravilih. Bogata je gibov in lepa po obliki igre. Odbojka tudi ni utrudljiva; začetnik nikoli ne pride do tiste izčrpanosti, ki pri drugih športnih disciplinah dostikrat zelo kvarno vpliva na doraščajoči organizem, zlasti pri

mladini. Kolikor bolj pa je igra kvadratna, toliko bolj je tudi fizično zahtevna. Vadbena tehnika je preprosta in se je vsak lahko priučil zelo hitro. Da začetnik lahko sodeluje v igri, mu je treba obvladati le podajanje žoge, medtem ko so odbijanje žoge, točanje in blokada žoge elementi kvalitetnejših igralcev.

Pri nas ima odbojka že precej staro tradicijo. Poleg nogometa je naj-

priljubljenejša športna igra, pa naj si bo to v mestu, vasi, pri šolskem po-

uku ali pa družinski vadbi. Odbojka je ena najmanj zahtevnih iger. Potreba orodja, kakor prostora, je zelo majhna. Vešč vadičelj bo znal iz katerega koli manjšega travnička ali solskega dvorišča napraviti zasilno igrišče. Proporcionalno z drugimi igriščimi je tudi za odbojko zelo majhno in se da postaviti celo tam, kjer skoraj ni ravna površina. Konstrukcija stoji tudi ni preveč komplicirana, medtem ko mrežo lahko spleto dekletka, če imajo nekoliko volje za igranje. Zoga pa se tudi lahko dobi, saj naša oblast podpira razvoj fizikulture in športa na vseh poljih in v

kolikor je to v njenih močeh. Značilnost večine športov je, da so sezonski. Izvajamo jih le v določenih letnih časih. Blavamo lahko le poleti, pozimi se smučamo, nogomet poleti odpade, odbojka pa je igra, ki jo lahko igramo vse leto. Ker je igra kvadratna, ga lahko prenesemo v tele vadnico, kjer moramo napraviti le malenkostne zaščitne naprave pri oknih. Tako je mladina omogočena udeleževanje v tej športni panogi skozi vse leto.

Površina tal pri odbojki ne pomeni dosti. Uporabljamo lahko tudi teren, ki je relativno raven, lesen, peščen ali pa travnat.

Pozitivna stran odbojke je tudi v tem, ker je edina kolektivna športna igra in nasprotniki med seboj ne pridejo v dotiko. To je glavni vzrok, da je odbojki naktonejša tudi naša ženska mladina. Tu je zmanjšana nevarnost padcev in udarcev, odnedejo tudi vsi brutalni nastopi, ki se tako radi pojavljajo v borbi za žogo. Ta izločitev je koristna in ne zmanjšuje borbenosti igralcev. Tukaj torej ne pride do izražanja sramote za žogo, temveč ne sramote za žogo. Kadar je mladina potrebna razvedrila ter gibanja, je lahko odbojka popolnoma razvedila, saj krepi človeka duševno in telesno. Odbojka obremenjuje prav vse mišičjeve. Tako na primer mišičjeve nog razvijajo počeji, izpadli, poskočki in tek. LCV žoge z raznimi skoki pomaga pri krepljenju mišic in trupa. Razne oblike podajanja in odbijanja žog z rokami pa krepijo mišice rok. Čim bolj nasprotniki očetočamo, toliko večje bo navdušenje med samo igro in tudi po njej. Odbojka je igra, ki je moralno vzgojne lastnosti v primerih obliki za oba spola. Pa tudi za vse starostne osebe je najlepši primer kolektivne igre, ki zahteva kontrolo nad posamezniki, kakor tudi nad celoto. Tako kontrola se lahko prav uspešno izvrši zaradi majhnega igrišča. V zvezi s pridobivanjem tehnike igre se vzbujajo tudi smisel za skupnost in borbenost.

Po naših šolah imamo le po dve uri fizikulture pouka na teden. To ni dovolj, da bi se mladina izpopolnjevala v odbojki, kar mora inštruktor upoštevati tudi ostale naloge. Zato pa se ustanavljajo v šolah fizikturni aktivni, v katerih se dijaki v svojem prostem času lahko dobro razvedrila in izvežbujejo. Fizikturni aktivni obstoje le kot potrebno dopolnilo k šolskemu pouku in predstavljajo predvsem psihične potrebe naše mladine.

Kakor vemo iz naših izkušenj, je tekmovalce za našo mladino najpriljubljenejša oblika dela. Genitalni voditelj jugoslovanskih narodov maršal Tito je dejal: »Mi hočemo napraviti iz naše mladine ljudi z močnim fizičnim ustrojem, jelim vedenjem, neomajnimi načeli, ljudi, ki bodo stalno videli pred seboj svoj končni cilj — izgradnjo socialistične družbe!«

Sr-do

Molitve za modro rukovodstvo

Predstavnik zdravih sil v SZ gre po cesti in sreča sivolasega starčka: Kam pa, očka? Najbrž greste moliti? Da, ga! Molit gre! Za koga pa molite?

Za naše modro rukovodstvo! No, vidis, kaj ti molitva pomaga, včasih si molil za čarja, pa je le propadla.

Saj ravno zato zdaj molim za naše modro rukovodstvo, je odgovoril starček.

Vaške humoreske

Pozabil je zavezati vrečo...

Bilo je pred nekaj leti, ko je bil v Koprju navadni prašičji sejem na katerem je prišel tudi Franc Burja. Inne ni prav, ker smo si ga izmislili, a vendar stvar se je v resnici dogajala: če hočete verjeti ali ne. To nas ne briga! Kupil je dva lepa mlada pujska in jih nesel domov. Po poti se je že veselil, kako jih bo ponosno pokazal svoji Tonci. Toda sreča mu ni bila naklonjena in ko je prišel v strmo reber izven Koprja, ga je v popk utiščalo in je šel

na s... Vrečo s »kondic« (prašičji) je položil na tla, ne da bi ji privezal vrat. Seveda, važno opravilo je imel in se ni spomnil, da bi mu lahko zbežala. V resnici jo je en pujske potegnil ven z vreče in šel svoj pot. Vendar Burja ga je opazil in kljub svojim slabim nogam je hitel za njim in ga lovil par ur, dokler se ni začelo temniti in takrat se je spomnil, da je imel še enega v vreči, zato je tega iz obupa pustil in tekla nazaj k vreči. Toda, hudiča! Tu ni on! Jo je pobrisal zato ker Franc, ko je šel za onim je pozabil zapreti vrečo in tako sta mu potegnola oba domov pa je nesel svoji Tonci le prazno vrečo, zato mu ni kuhala za večerjo niti trd bobi!

Jenko Kovač

V Ospu živi star mož, ki mu pravijo Jenko Kovač. Delansko pa se ne peša s kovaštvom, ampak se le areje ob svojem ognju in piha vanj. Pravijo mu Kovač zato ker je njegova hiša zadimljena kot kovačnica. On pa tega imena ni vesel.

V Ospu pa živijo še precej hudomušni ljudje, tak je bil posebno ranjki Jože, ki je rad koga potegnil za nos. In je nekoga dne doletela ta nesreča nekoga Vaneta iz Brkinov, ki je šel s svojo mulo na sejem v Zavrje. Potoval je čez Osp in ko je hotel podkovati svojo žival je zaprosil nekoga Osapca, ki je bil ravno Jože, kdo bi mu lahko podkoval mulo. Jože mu je dejal, da naj najde Jožeta Kovača, ki biva pod steno nad vane. Vane je šel in našel omenjeno hišo, privezal mulo za slab latnik, na katerem je visela stara trta in vstopil v »kovačnico« ter rekel: Dober dan Jenko Kovač! Kovač pa se je tako razžalil, da je pograbil stol in ga pognal v Vanetovo zadnjico.

Mula se je splašala in potegnola za seboj latnik in trto, tako da je Jenko ostal brez trte. Vane pa je divjal ro vasi in iskati človeka, ki ga je lažno napolnil. Jože, ki je stival kaj bo, si je nadel kotubik in mirno poslušal Vaneta, ki je grozil s koserjem, a ga ni spoznal. Če pa je vse to res, se kar sami prepričajte!

Vojna v Koprju

»Strašna vojna bo divjala, prišli bodo še ropalci, zato tema bo pustala« so dejali Koprčani.

Pa so žarnice pobrali in zatamnili ceste, še drugod so jih iskali, da bi bilo več teme.

Mlađši streljali so s fračo in razživljali ljudi, starši vzel pa so lato, da so lažje k njim prišli.

Če pretežva bila je vojna, to prav nič nas ne skrbi, tema nas skrbi popolna, ker po ulicah ni ljudi!

Kaj je protislovje?

Če nosi dekle ročno torbico preko ramena.

Če prideš na večerjo v Taverno in ti prinesejo na mizo kosilo.

Če ima hranilnica dolgoce.

Če je aktivist neaktiven.

Če ima vino enake kakovosti različne cene.

Če planirajo setev ozimnih spomlad.

Če v Babičinih svetlo čestne ljudi rodnevi namesto ponoči.

Če naša nostra lottaz misli, da je pete sreda.

Če Kontrolna komisija ne kontrolira.

Dober hlev - zrcalo živinorejcev

Snaga v hlevu je eden glavnih pogojev za uspevanje in uspešno gojenje živine. Mnogo starih prednikov v tem pogledu je že izginilo in se umaknilo pravilnemu naziranjju o vzdrževanju hlevov, vendar jih je še nekaj, ki kvarno vplivajo na našo živinorejo.

Kakor za človeka, tako je zrak nujen potreben tudi za živino, ki diha kakor mi. Zaradi tega ne smemo imeti živine zaprte v hlevih, kjer je slab zrak, okužen po bacilih in nasiten s smradom. Že v mrzlem zimskem času moramo vedno paziti na to, da pride v hlev namesto težkega, okuženega zraka svež in zdrav zrak. Če ne zračimo hlevov ob toplih pomladanskih ali ob vročih, poletnih dnevih, živini samo škodujemo.

Kali raznih bolezni so vedno pripravljene napasti živčevje živali. Če to ni popolnoma zdravo, se more le s težavo ubraniti napadom. Lahka sprejemljivost bacilov pa povzroča bolezni, večkrat s smrtnim izidom.

V hlevih je torej treba zraka in

snage; nikdar naj ne bo ležišče živine zamazano, odpadke odstranimo čimprej mogoče, voda mora imeti prost odtok do gnojnične jame, tla naj bodo vedno dobro pometena in po možnosti potresena z živim apnom, ki zadržuje izhlapevanje amoniaka. Živino moramo redno čistiti in čestati vsak dan. Če se živina vrne z delva vsa potna, jo dobro osušimo in zdrgnemo s slamo. Ta posel je lahek in koristen za žival, obvaruje živino pred prehladi in pred raznimi pljučnimi boleznimi, ki večkrat povzročajo živinoreju mnogo stroškov ali celo pogin živali.

Snagost kože omogoča hitro odstranjevanje vseh snovi po vseh kožnih lumenjah. Če snovi bi drugače dolga odhajali po drugih telesnih delih v njihovo veliko škodo. Razni poskusi so dokazali, kako velike važnosti je negovanje in snaganje kože. V zamazanji koži se plodijo večkrat cela gnezda nevarnega mrčesa, ki zelo kvarno vpliva na razvoj živali.

ZA NAŠE PIONIRJE

Modelarski krožek pionirjev v Koprju

Do sedaj nismo še našim pionirjem nitičar povedali o ljudski tehnici. Govorili smo o drugih stvarih in smo to panogo prezrli. Najbolj se zaradi tega, ker tudi ni bilo takih pobud, da bi o njej govorili med pionirji. No, slučajno smo se obrnili do tovarniša Vodopivca na slovensko gimnazijo, ki nam je povedal, da že precej časa imajo svoj vzoren krožek ljudske tehnike. Imajo namreč aeromodelarski krožek in delajo majhne letalske modele P2. Zanimje čase je stvar sicer nekoliko zastala, ker od okežnega odbora niso prišli voditelji in so tako ostali sami, a tudi materijala jim je zmanjkalo. Upajo pa, da bodo kmalu začeli delati, ker pionirji se zelo zanimajo in se jih je veliko vpisalo v ta krožek. Prav tako imajo svoj krožek ljudske tehnike tudi na slovenski gimnaziji v Portorožu in pionirji na Marezighu. Vsekakor je lepo, da so se tudi pionirji začeli zanimati za tehniko in modelarstvo.

Saj je to zelo zanimivo učenje. V urah, ko v svojem majhnem krožku kaj pripravljate, se kuje v vaših srcih misli, da bi postali piloti, tehniki motoristi, mehaniki in še kaj drugega, kar bo v življenju potrebno, zato je treba, da tudi v ostalih vaseh organizirate vi pionirji take krožke. Lahko se učite aeromodelarstva, motorizma, spoznate radio in telefon ter se seznanite z Morsejevo abecedo, ki je zelo zanimiva in o kateri bomo pisali v eni izmed prihodnjih števil.

Vse to stoji pionirji pred vami, le začeti je treba in učitelji vam bodo pomagali!

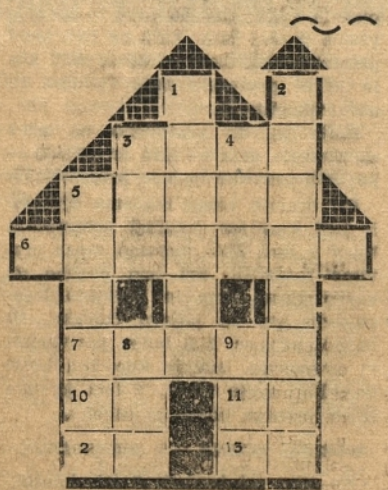
Uredništvo in uprava »Istrskega tednika« v Koprju — Odgovorni urednik Srečko Vilhar — Tiskalna tiskarna »Jadrana« v Koprju.

O protestantizmu

Pionirji, gotovo ste že kaj čuli o protestantizmu. Prebrali smo, da poznate Primoža Trubarja. On nam je spisal leta 1551 prvo slovensko knjigo. Saj ste gotovo slišali od vaših učiteljev, da se je imenovala knjiga »Abecednik«. Potemtakem so nam dali protestantji prvo slovensko knjigo. Zapisali so slovensko besedo in začeli učiti svoj narod v materinem jeziku. Delo protestantov je veliko in ga čepi ves slovenski narod. Kdo od vas, pionirjev, se še ni ustavil pred podobo bradatega Trubarja. V vsaki šoli ga najdete, v vsakem srcu Trubar, Krelj, Bohorič in Dalmatin so bile najvažnejše podobe slovenskega protestantizma. Saj ste gotovo slišali o slovnici, ki jo je spisal Bohorič, pa o Dalmatinovi Bibliji tudi kaj govorili veste. Oni pionirji, ki so bili ob tednu slovenske kulture v Koprju, so gotovo videli te knjige, ki so na vsakega napravile globok vtis.

Nekateri pionirji pa se bodo spraševali, kaj je protestantizem. Protestantizem je versko gibanje, ki se je ocepilo iz različnih vzrokov od katoliške cerkve in je začelo učiti ljudi, da se ne smejo bati knjige.

Križanka

Vodoravno: 3. prislov, ki poudarja pravilnost; 5. ponočni ognji; 6. glasilo slovenske mladine; 7. postajališče za ljudi na postajah; 10. površinska mera; 11. nji; 12. bog, ki je skoraj v vsaki križanki; 13. tek — brez začetka.

Navpično: 1. del ceste, ki gre skozi hrib; 2. sredstvo za pisanje; 3. predpisa, ki pomeni davno preteklost; 4. igralne karte z najmočnejšo vrednostjo; 5. popravlja posodo; 8. doba; 9. ojačice.

Rešitve

REŠITEV KRIZANKE

Vodoravno: 2. oba; 4. Don; 5. metan; 7. ni; 8. ap; 10. oek; 12. potniar; 13. ris; 14. rokav; 16. boby; 17. tat; 19. nji; 20. iti.

Navpično: 1. nebotičnik; 2. ode; 3. Ana; 5. ml; 6. no; 7. napa; 9. prag; 10. otrobi; 11. kisati; 14. raj; 15. vat; 16. bn; 18. ti.

REŠITEV UGANK

1. Danes mene, jutri tebe.
2. Pravičice.
3. Uš.
4. Voda.

KDO JE KAJ UGANIL?

Najboljše rešitve in odgovore nam je poslal pionir Rafone Cvetko iz Portoroža.

Peter in Danilo pri kosilu

Peter: Kako malo mesa so nam dali za kosilo, samo dva kosčka za oba.

Danilo: Jej bolj počasi in povej kakaj si vzel večji kos mesa!

Peter: Še prej pa mi povej bratec, kaj bi ti naredil v takem primeru?

Danilo: Vzel bi tega manjšega!

Peter: Saj ga imaš!

Danilo: Ne, ne, vzel bi tega večjega!

Peter: Potem pa bi naredil kot jaz!

Nasmejani obrazi koprskih pionirjev na dan Novoletne jelke